

Comentariul poeziei Cugetarile sarmanului Dionis scrisa de Mihai Eminescu - a doua parte

Ipotezele merg mai departe, reducere la absurd a unei situatii in alt context ideale: "Filosof de-as fi
â€" simtirea-mi ar fi vecinie la aman! I In prelegeri populare idealele le apar I Si junimei generoase,
domnisoarelor ce scapar, I La arat ca lumea vis e-un vis sarbad - de motan". In acest univers fictiv,
copie a lumii umane, poetul supraliciteaza sensuri a caror coerenta e pe masura lumii familiare a
fiintelor umane, lume fara capatai si discontinua in atitudinile sale esentiale. Totusi, nota ironica
insoteste aceste imaginari de situatii absurde. Jocul inscenarii impinge la limita aceasta duplicitate
(motanii raman fiinte primare): "O, motani fara de suflet!..." Dar poetul li se adreseaza si, sub
aceasta preluare de rol, e ironia omului care isi simte congenerii lipsiti de spirit, doritori sa verifice
materialitatea divinitatii: "...Vreti sa-l pipaiti cu laba?".

Somnul ramane refugiul care abstrage fiinta celui nefericit din suferinta cotidianului: "Somn, a
gandului odina, I O, acopere fiinta-mi cu-a ta muta armonie, I Vino somn - ori vino moarte. Pentru
mine e totuna: I De-oi petrece-nca cu mate si cu pureci si cu luna, I Or de nu - cui ce-i aduce?
-Poezie - saracie!". Monologul reverbereaza pana la a deveni un dialog incomplet, ramas in
asteptarea raspunsului.

Poezia aceasta este unul dintre textele accentuat romantice prin recuzita sa si prin tonalitate, prin
imaginile afectiv-senzoriale, prin ideatica boema si prin dispozitia meditativa.

Fara sa coboare in profunzimea ideilor filosofice, mai ales ca este un poem de tinerețe, Cugetarile
sarmanului Dionis recurge la efecte poetice de ornamentatie stilistica, intre care epitetul,
comparatia, metafora, sau inversi-unea sunt dominante. Semnificatiile poeziei se imbogatesc, inasa,
prin corelare cu cele ale nuvelei, prin raportare la sensibilitatea eroului. Romantice, acestea sunt
coordonatele unui discurs in care elocvent ramane aspectul compozitional si cel emotional.
Tematic si ideatic, textul se pastreaza in spatiul confesiunii disimulate, pe coarda poeticii senzorial-
afective, cu ecouri in sentimentalitatea adolescentina.

In cautarea armoniei, alternativa la frustrarile individuale ale fiintei, poetul defineste indirect o stare:
aceea a melancolicei visari de lumi armonioase si prea indepartate pentru posibilitatile unei
societati nestatornice si rau alcatuite, in care poetii sunt destine ratacite.